

Aan : De leden van de gemeenteraad

Van : College van B&W

Datum : 22 februari 2022

Onderwerp : Transformatie van de bovenregionale essentiële functies jeugdhulp (YEPH)

Geachte leden van de raad,

Graag informeren wij u over de ontwikkelingen in de transformatie van de bovenregionale essentiële functies jeugdhulp, zoals uitgevoerd door Yeph, en de focus in het komende jaar.

Inleiding

In navolging van het bovenregionale inkooptraject hebben wij als Utrechtse samenwerkende gemeenten (ook wel de 'U16' genoemd) sinds 1 april 2019 een overeenkomst afgesloten met Yeph voor de zogenaamde 'essentiële functies'. Yeph is een combinatie van de zorgaanbieders 's Heeren Loo, Pluryn en Youké. Deze zorg is belangrijk voor een kleine groep kinderen en gezinnen met complexe problemen waarbij de veiligheid en/of de ontwikkeling van deze kinderen in gevaar is. Deze zorg noemden we eerder de 'JeugdzorgPlus' (gesloten jeugdzorg), 'driemilieuvoorzieningen' en 'behandeling met mogelijkheid tot klinische opname'. Binnen de regio Zuid Oost Utrecht (ZOU) wordt deze zorg geleverd op verschillende locaties in Zeist en Utrechtse Heuvelrug. De overeenkomst met Yeph loopt nu anderhalf jaar. Dit is een goed moment om te kijken naar de voortgang van het uitvoeren van de transformatieopgaven en waar in 2022 extra aandacht voor moet zijn.

Terugkijkend: wat hebben we al bereikt?

Er zijn in de overeenkomst drie ontwikkelopgaven voor de periode tot 2023 geformuleerd:

1. *Instroom in de essentiële verblijfsvoorzieningen voorkomen.*

Het werken met vaste contactpersonen vanuit Yeph (het expertiseteam) die de regio's kennen, zorgt ervoor dat er beter samengewerkt wordt om plaatsing in een essentiële functie te voorkomen. Waar het eerder binnen deze samenwerking veel ging over het waarom en hoe samenwerken komt nu de inhoudelijke verdieping en het leren van casuïstiek centraal te staan.

De eerste resultaten laten zien dat het terugbrengen van het aantal verblijfsdagen op het totale niveau van de U16 lukt. Dit hangt samen met minder instroom en een kortere verblijfsduur. Per gemeente kan dit echter anders liggen, door verschillende factoren. Als er gekeken wordt naar de situatie in de gemeente Bunnik is er jaarlijks sprake van 1 tot maximaal 2 cliënten. Waarbij deze plaatsingen vaak niet goed te voorspellen zijn, omdat de cliënten bijvoorbeeld via Samen Veilig Midden Nederland geplaatst worden. De totaal etmalen zorg fluctueren behoorlijk per maand en zijn op voorhand niet te voorspellen en variëren van 62 in januari 2021 tot 0 in december 2022.

2. *Behandeling en leefklimaat binnen essentiële verblijfsvoorzieningen transformeren.*

Het lukt steeds vaker om helemaal niet te separeren en er zijn meer kleinschalige oplossingen beschikbaar en ingezet voor kinderen waarvoor dit belangrijk is. Dit leidt in sommige gevallen tot hogere kosten. Dit komt onder andere doordat er een andere oplossing mogelijk is in plaats van gesloten jeugdzorg, maar er wel gezorgd moet worden voor een veilige leefomgeving. Ook lukt het steeds vaker om kinderen/jongeren tijdens verblijf op hun eigen school te houden.

3. *Niet-noodzakelijk verblijf in de essentiële verblijfsvoorzieningen beëindigen.*

Voor alle kinderen wordt het perspectief in beeld gebracht. Hierdoor kan er tijdig aan een vervolgtraject gewerkt worden. Ook is er intensiever contact met het Zorgkantoor (als indicatiesteller) over de overgang naar de Wet langdurige zorg (Wlz). Het kind blijft dan wel wonen bij Yeph, maar valt financieel niet meer onder de Jeugdwet, maar onder de Zorgverzekeringswet.

Vooruitkijkend: welke doorontwikkeling is nodig?

Zorg voor jongeren zo nabij thuis als mogelijk is blijft onze doelstelling. We blijven in lijn van de Norm van opdrachtgeverschap werken aan het verbeteren van de essentiële jeugdzorg. Naast de positieve resultaten die al bereikt zijn, is er op een aantal punten wel ontwikkeling nodig. Hiervoor is bij de verschillende partners, zoals de lokale teams, Samen Veilig Midden-Nederland en Yeph zelf, opgehaald wat er goed gaat en waar verbetering nodig is. De doorontwikkeling geldt niet alleen voor Yeph, maar voor het hele (boven) regionale en lokale zorglandschap, zoals het hebben van voldoende alternatieven voor een plaatsing binnen de essentiële functies. Hiervoor zijn met de gecontracteerde aanbieders voor Jeugdhulp met Verblijf (per 1 januari 2022) stevige (samenwerkings)afspraken gemaakt.

Om alvast een doorkijk te geven betreffen de ontwikkelopgaven in ieder geval de volgende onderwerpen:

- Blijven investeren in het optimaliseren van de ketensamenwerking rondom casuïstiek.
- Daadwerkelijk organiseren van regionale gezinsgerichte oplossingen om instroom te voorkomen.
- Het organiseren van regionale oplossingen voor passende plekken voor groeien naar zelfstandigheid, evenals innovatiekracht om buiten bestaand aanbod tot oplossingen te komen.
- Verkennen van verdere mogelijkheden voor vermindering van administratieve regeldruk.

Vierkantsbevoorschotting 2022

De betaling aan Yeph gaat via taakgerichte bekostiging. Jaarlijks wordt een voorschot ('vierkant') bepaald volgens de uitgangspunten die de samenwerkende gemeenten hebben vastgesteld bij de start van de samenwerking. Dit vierkant is vast voor wat betreft uitvoeringszaken die Yeph zelf kan beïnvloeden, maar kan bewegen door externe veranderingen. Deze veranderingen kunnen aanleiding zijn voor gemeenten om te besluiten om het vierkant onderbouwd aan te passen. In 2022 zal in ieder geval de aanpassing van het vernieuwde woonplaatsbeginsel effect hebben op de omvang van het vierkant per regio.

De vierkantsbevoorschotting voor 2022 is vastgesteld op €19.873.000. De regio ZOU heeft hier een aandeel in van €8.857.000. Hoewel er op het totaal niveau van de U16 een daling is tegenover 2021, is er op ZOU-niveau een lichte stijging van 1,5% zichtbaar. Dit komt doordat er in individuele gemeenten binnen ZOU in 2021 meer inzet van Yeph nodig is geweest en er meer beroep is gedaan op maatwerkconstructies. Omdat het gaat om kleine aantallen en zeer hoge kosten per kind, doen dit soort schommelingen zich voor. De gemeente Bunnik heeft in 2021 €202.032,- bijgedragen aan het voorschot ten behoeve van de bekostiging van YEPH. De definitieve realisatie zal worden verwerkt in de programmarekening 2021. Voor 2022 is dit bedrag vastgesteld op €173.457,-

Vervolg

Afstemming en besluitvorming gebeurt binnen de gestelde kaders. De gemeenteraad wordt geïnformeerd over ontwikkelingen. Vanuit de regionale samenwerking in ZOU wordt een raadsinformatiebijeenkomst voorbereid. Hierover volgt op een later moment meer informatie.